

Beredskapsplan rømming matfisk og ventemerder

Enheter: BRK Holding/Flakstadvåg Laks (med underliggende enheter)

ID: 1266

Godkjent av: Nina Frantzen

Gyldig fra: 18.01.2022

Revisjon: 1.1

Formål: Beredskapsplan rømming av fisk er generell og gjelder for alle selskapets lokaliteter inkludert ventemerdanlegget i Flakstadvåg havn. Planen har som formål og forebygge rømming av fisk samt begrense omfanget ved en eventuell rømming. Denne planen bygger på risikoanalyse 2017/009.

Ansvar: Den/de som oppdager/får mistanke om rømming.
Akvatekniker/servicebåter/driftsleder.
 Generasjonsleder (rømming matfisk),
 driftsleder slakteri (rømming ventemerder) eller driftskoordinator må varsles umiddelbart av den som oppdager og/el mistenker rømming.

Lovhjemmel: Akvakulturdriftsforskriften.

Viktige telefonnummer/mailadresser:

Fiskeridirektoratet	55 23 83 37 / 911 03 277
Mattilsynet	22 40 00 00
Kystverkets vaksentral (NAVCO)	navco@kystverket.no 22 42 23 31
Fylkesmannens miljøvernnavdeling	77 64 20 00

Hvordan oppdage/ mistanke om rømming?

- Hull i nøter eller annen svikt i anlegget oppdages ved daglig ettersyn eller ved kontroll og ettersyn av not.

Tabell som er veiledene for mistanke om rømming:

(Ved økende fiskevekt er sannsynligheten for rømming avtakende ved oppgitte maskesprott)

Hel maske	Halv maske	Maskesprott not	Fiskevekt (gram)
31 mm	15,5 mm	2 masker	50 – 600 gr.
40 mm	20 mm	2 masker	600- 1000 gr.
58 mm	29 mm	2 masker	Mer enn 800 gr.

- Det oppdages laks utenfor mærene
- Det oppdages fremmed fisk i not.
- Fiskere eller andre melder om fangst av mulig oppdrettsfisk
- Forvaltning har fått inn rapport av mulig oppdrettsfisk i området.

Begrense rømming:

Strakstiltak:

- Opplining av not og tetting av hull, eller
- Avkastnot senkes ned og stenger igjen hullet.
- Notposer sjekkes av dykker.

Den enkelte lokalitet har spesifikk «Alarmplan rømming» (dok i.d: 2.2.9.6-2.2.9.10), som definerer ansvar og oppgaver i tidlig fase av mistanke og/eller oppdaget rømming. Det er en forutsetning i denne beredskapsplan at alarmplanen er fulgt.

Generasjonsleder/ Driftsleder slakteri/ Driftskoordinator eller dens stedfortreder trer inn i håndtering av rømmingssak så raskt som mulig.

Følgende kontrolleres i rekkefølge:

1. Er alle mulige tiltak for å hindre ytterligere rømming iverksatt?
2. Er garn satt i sjø?
3. Er dykker kontaktet?

Plan for gjenfangst:

Viser til Dok.id:

[2.2.8.29](#)

Oversikt over utstyr for gjenfangstfiske og utstyr i beredskap matfisk og ventemerder

[2.2.8.30](#)

Plan for plassering av gjenfangstgarn ved en eventuell rømming matfisk og ventemerder

[2.2.8.32](#)

Oversikt over maskestørrelser og fiskestørrelser gjenfangstgarn matfisk og ventemerder

Rapportere rømming:

4. Meld rømming eller mistanke om rømming fra eget eller andres anlegg på fiskeridirektoratets min side, rømmingsskjema del 1.
5. Hvis rømmingssikringsarbeid må prioriteres kan første melding gis pr telefon (911 03 277) til Fiskeridirektoratets døgnåpne telefonvakt. I slike tilfeller skal skriftlig utfylt rømmingsskjema, del 1, sendes inn så snart akutte sikringstiltak har blitt gjennomført.
6. Dersom det etter at skjema del 1 er sendt, er grunn til å tro at det innmeldte tallet avviker vesentlig i forhold til den reelle rømmingen (dersom estimatet endrer seg enten med mer enn 1000 fisk eller 25 prosent av oppgitt rømming), skal korrigert antall **straks** meldes på nytt og innen 2 timer etter den nye informasjonen foreligger. (skjema del 1).
7. Når skadeomfanget er fastlagt eller det foreligger bedre oversikt hos oppdretter over hvor mye fisk som faktisk er blitt borte (for eksempel når gjenværende fisk er talt opp), rapporterer oppdretter inn det **endelige** antallet til Fiskeridirektoratet (skjema del 2).

Videre oppgaver:

8. Sørg for at de nødvendige resurser av folk og utstyr tilføres lokaliteten for å ivareta hendelsen, samt øvrig drift.
9. Dersom anlegget er havarert eller har forflyttet seg og kan komme i konflikt med skipstrafikk: varsle Kystverkets vaktentral (NAVCO)
10. Dersom fisken som antas rømt er syk, det foreligger mistanke om sykdom, eller fisken er under medisinerings, varsle Mattilsynet.
11. Naboanlegg varsles.
12. Oppstart gjenfangst meldes til Fiskeridirektoratets regionkontor.
13. Oppfølging gjenfangst, registrering og mottak på land.
14. Avslutning gjenfangst skal meldes til Fiskeridirektoratets regionkontor.
15. Oppfølging myndigheter i etterkant av hendelse.

Kommunikasjon:

Kommunikasjon med Fiskeridirektorat, og Kystverket håndteres av Generasjonsleder/ driftsleder slakteri/ driftskoordinator eller dens stedfortreder. Kommunikasjon med media og øvrige myndigheter håndteres av Daglig leder eller dens stedfortreder.

Beredskapsøvelser:

Det bør gjennomføres beredskapsøvelser på håndtering av rømming i selskapet årlig der alle lokaliteter inkludert ventemerder er representert. Øvelser skal dokumenteres i sin helhet fra planlegging, gjennomføring og evaluering.

Kryssreferanser

Rutine daglig og periodiske kontroller (A-F service)

Varslingsliste rømming matfisk og ventemærer

Oversikt over utstyr for gjenfangstfiske og utstyr i beredskap matfisk og ventemerder

Plan for plassering av gjenfangstgarn ved en eventuell rømming matfisk og ventemerder

Registreringsskjema for gjenfangst ved rømming

Oversikt over masketørrelser og fiskestørrelser gjenfangstgarn matfisk og ventemerder

Registreringsskjema rømming

Alarmplan ventemerder Flakstadvåg havn

Alarmplan lokalitet Gjervika

Alarmplan lokalitet Skarvberget

Alarmplan lokalitet Flakstadvåg

Alarmplan lokalitet Årberg

Alarmplan lokalitet Hallvardsøya

Alarmplan lokalitet Frovåneset

Alarmplan lokalitet Hundbergan

Beredskapsplan sykdom og massedød

Enheter: BRK Holding/Flakstadvåg Laks (med underliggende enheter)

ID: 1267

Godkjent av: Nina Frantzen

Gyldig fra: 14.06.2022

Revisjon: 1.2

Formål: Beredskapsplanen skal bidra til å ivareta smittehygiene og fiskevelferd i krisesituasjoner. Den skal gi oversikt over smittehygieniske og dyrehelsemessige tiltak som er aktuelle å iverksette for å hindre og eventuelt håndtere akutt utbrudd av smittsom sykdom og massedød, herunder opptak, behandling, transport, slakting og destruksjon av syke og døde akvakulturdyr

Flakstadvåg Laks har avtale med fiskehelsetjenesten Åkerblå og Stim som utfører rutinemessige helsekontroller på selskapets lokaliteter.

Smittehygieniske å dyrehelsemessige tiltak:

- Ved forøket dødelighet skal nærmeste overordnede varsles samt daglig leder, og avvik skal registreres.
- Varsling i henhold til varslingsrutiner fiskevelferd.
- Det er særdeles viktig og raskt finne årsak til den forøkede dødeligheten. En tidlig diagnostisering vil være viktig slik at riktige tiltak kan besluttes.
- Vurder sammen med selskapets Fiskehelsetjeneste om det er påkrevd å utarbeide en plan for videre oppfølging og eventuelt bestill medikamenter til bedøving/avliving av fisk.
- Opptak av død fisk skal heretter utføres sist på denne/disse enheter.
- Vurder fortløpende om det er behov for opptak av dødfisk flere ganger pr. dag.
- Det skal benyttes eget utstyr til dødfiskopptak på enhetene.
- Svimere/døende fisk skal om mulig tas opp daglig av hensyn til fiskevelferd.
- Svimere skal fortløpende bedøves på egnet måte og avlives enten ved bløgging eller ved hjelp av medikamenter.
- Bløgging skal utføres over tett beholder/kar slik at alt blod samles opp.
- Alt utstyr inkludert området på merd å området på båt som er i berøring med dødfisk skal vaskes og desinfiseres fortløpende.
- Dødfisk skal oppbevares å fraktes i tette beholdere og disse samt utstyr som brukes på landbase under behandling av dødfisk skal vaskes og desinfiseres etter bruk.
- Det skal ikke under noen omstendighet forflyttes utstyr fra lokalitet hvor det er forøket dødelighet til annen lokalitet i selskapet uten at det er laget en plan spesielt for dette.
- Selskapets servicebåt skal ikke utføre oppdrag på lokaliteten uten at det er laget en plan for dette.

Kapasiteter:

Landbase	Lokalitets nr.	Lokalitetsnavn	MTB	Kapasitet ensilasje I tonn	Kapasitet
Flakstadvåg	10544	Flakstadvåg	3600	50+2,4	1,39 %
	11364	Årberg	4500	50+2,4	1,16 %
Rødsand	11357	Skarvberget	4500	15+2,4	0,39 %
	36937	Hallwardsøya	4500	15+2,4	0,39 %
Frovåg	11365	Gjervika	4500	15+2,4	0,39 %
	26935	Frovågneset	2700	15+2,4	0,65 %
T-380 slakteri	22515	Flakstadvåg havn (Ventemerd)	150	50 kat 2 +50 kat 3	67 %
Husøy	32777	Hundbergan	1890	15+2,4	0,92 %

Anbefalt kapasitet pr.lokalitet på 0,75 % av MTB oppnås ved å flytte kapasitet mellom basene eller benytte kapasitet på baser som ikke er i drift.

Utstyr i beredskap:

	Beskrivelse	Antall	Oppbevaring
	Komplett Lift up – system	1 stk	Lager Flakstadvåg
	Kamera	1 stk	På lokalitet
	Kar	120 stk	Flakstadvåg og Husøy
	Benzoak	1 liter	Lokaliteter

Bedøving å avliving:

- I en situasjon hvor det daglig plukkes svimere/døende fisk, bedøves disse fortløpende i kar med medikamentell overdose (25-30 ml / 100 liter vann) av Benzoak Vet med eksponeringstid på mer enn 30 minutter.
- Det skal påseses at fiskene er døde før oppmaling/ensilering.

Hvis det er mistanke om smittsom sykdom og/eller at det påvises sykdommer:

- Ved mistanke om smittsom sykdom skal Mattilsynet, andre oppdrettsaktører i region samt aktuelle leverandører av varer og tjenester (fôrleverandør) varsles i henhold til varslingsrutiner fiskevelferd.
- Blir det påvist ILA så skal Mattilsynet og Fiskeridirektoratet varsles etter fastsatte prosedyre, jfr. "Bekjempelsesplan for kontroll med utbrudd av infeksjøs lakseanemi (ILA) i Norge.

Håndtering av akutt utbrudd av smittsom sykdom å massedød:

Selskapets servicebåter MS Thorbjørn og MS Selfjord vil i en krisesituasjon kunne settes inn på aktuell lokalitet i løpet av 2 timer. Båtene har store dekkareal med plass til om lag 60 stk 600 liters kar. Videre har båtene stor kran og vinsjkapasitet.

I en krisesituasjon skal selskapets servicebåter ved behov bistå aktuell lokalitet inntil annet er besluttet. Opptak av større mengder død-fisk gjøres ved hjelp av 10" Lift-up system. Dette systemet kan brukes på alle våre notdybder og vil sammen med kamera gi god kontroll på dødelighet. Systemet skal håndtere dødelighet inntil 10 tonn pr.dag

Logistikk i en krisesituasjon:

- Fôr transporteres til lokalitet med bil, videre derfra med selskapets servicebåt ut til fôrflåte.
- Sammen med fôrleverandør søkes det å finne en løsning som kan bringe fôret på flåte uten behov for selskapets servicebåter.
- Personell og utstyr til og fra anlegg fraktes med båter knyttet til lokaliteten.
- Ved denne type transport skal vask å desinfeksjon gjennomføres mellom hver operasjon.
- Utstyr inn og ut av region skal godkjennes av Mattilsynet.

 [Opptak av død fisk, håndtering og forøket dødelighet](#)

 [Varslingsrutiner fiskevelferd](#)

 [Utvidet beredskapsplan sykdom og massedød](#)

Utvidet beredskapsplan sykdom og massedød

Enheter: BRK Holding/Flakstadvåg Laks (med underliggende enheter)

ID: 1268

Godkjent av: Nina Frantzen

Gyldig fra: 07.07.2022

Revisjon: 1.1

Formål: Utvidet beredskapsplan med fokus på massedød over 10 tonn og massedestruksjon

Massedød: Ved massedød som overstiger 10 tonn, eller i tilfeller hvor det skal destrueres store mengder fisk iverksettes utvidet beredskapsplan.
En slik beslutning tilsier at vi ikke kan løse situasjon med eget utstyr.

Massedestruksjon:

I en situasjon hvor det kan vise seg å bli aktuelt å destruere fisk tas det kontakt med Akva Ren i en tidlig fase, dette er nødvendig for å få oversikt over hvilke kapasiteter som er tilgjengelig.
Før massedestruksjon kan starte må alle forhold knyttet til dette være nøye planlagt og godkjent av Mattilsynet.

Kapasiteter slakteri å brønnbåt:

- Flakstadvåg slakteri - 45 tonn rund pr.skift
- Astafjord slakteri - 100 tonn rund pr.skift
- Salaks AS - 55 tonn rund pr.skift
- BB Viktoria Lady - 1000 m³

Ved 2 skiftordning kan kapasiteten på slakteriene dobles.

Flakstadvåg Laks har leveringsavtale med Akva Ren AS

Regional beredskapsplan for å forebygge og håndtere hendelser med massedød av fisk (for lokaliteter i Midt-Troms).

FORMÅL:

Sikre en effektiv og koordinert håndtering av truende eller oppståtte kriser med massedød av fisk, som begrenser skadene for selskapene, beskytter miljøet og ivaretar sikkerheten for egne ansatte.

Regional beredskapsplan finner du i Sharepoint – Adm og mappen Regional Beredskapsplan KUPA.

Kryssreferanser

Rutine for opptak av død fisk, håndtering og forøket dødelighet

Varslingsrutiner fiskevelferd

Beredskapsplan sykdommer og massedød

Beredskapsplan predatorer, alger/maneter, sjøtemperatur, havari og uvær

Enheter: BRK Holding/Flakstadvåg Laks (med underliggende enheter)

ID: 1270

Godkjent av: Nina Frantzen

Gyldig fra: 18.01.2022

Revisjon: 1.2

Formål: Ivareta fiskens velferd ved planmessig å overvåke mot predatorer.

Predatorer:

- a) Ved å utføre A-service (innebærer b.l.a sjekk for predatorer) daglig skal det avdekkes om anlegget besøkes av predatorer. Dette vil også kunne observeres under fôring da enhetene har kamera montert. Hvis fisken ”avbryter” måltidet før den er mett tyder det på at den stresses/skremmes av forhold utenfor merden. Aktuelle predatorer i vårt område er:
 - a. Hegre, måse, skarv, oter, sel osv.
- b) Forebygging:
 - a. Alle enheter på selskapets lokaliteter skal være tildekket av fuglenett. Dette skal holdes oppe av fuglenettstenger tilpasset den enkelte merdestørrelse.
 - i. Egnede høyder for fuglenettstenger i følgende merdestørrelse:
 1. 90 m
 2. 130 m 6 – 7 m
 3. 158 m 6 – 7 m
 - ii. Egnede maskestørrelser fuglenett:
 1. 200 mm
 2. 400 mm
- c) Tiltak:
 - a. Uttak av predatorer.
- d) Ingen rødlistede arter skal avlives. <https://artskart.artsdatabanken.no/>.
Er dyret skadet av en slik art at avlaving må utføres skal tillatelse for felling alltid innhentes.
 - a) I tilfeller hvor arten er fredet må søknad om fellingstillatelse gjøres til Fylkesmannens miljøvernavdeling.
 - b) Eventuelle uttak av predatorer skal gjøres innenfor de lover og forskrifter som gjelder for den enkelte art.
 - c) Alle fellinger av predatorer skal godkjennes av generasjonsleder på aktuell lokalitet.
 - d) Ved evt. uttak av predatorer skal dette registreres som avvik.
- e) På slaktelokaliteten drives det ikke produksjon og omfanget av predatorer vil derfor være på et annet nivå enn på resterende lokaliteter. Her skal likevel utføres A-service og eventuelle observasjoner av predatorer på lokaliteten loggføres. Hvis det observeres predatorer som nevnt ovenfor og dette ser ut til og stresse fisken i slaktemerd skal forebyggende tiltak iverksettes.
 - a. Tildekking med fuglenett.
 - b. Fugleskremmer etc
- f) For å hindre sjøfugl o.l. kan det etter behov settes opp sperregarn rundt merdene.
- g) Flakstadvåg Laks AS bruker ikke akustiske skadedyrskremmere (ADDs/AHDs).

Maneter og alger:

- a) Alle lokaliteter hvor Flakstadvåg Laks har fisk skal systematisk overvåkes for maneter og alger. I perioden 01.05 – 15.09 skal det overvåkes spesielt for alger og det skal ved behov sendes inn prøver til analyse.

- b) I perioden 01.08 – 31.10 skal det overvåkes spesielt for maneter.
- c) Generelle råd:
- a. Reduser føring ved redusert sikt (<4 m), misfarget sjø, endret atferd.
 - b. Kontakt alltid SINTEF Fiskeri og havbruk ved endret atferd eller dårlig sikt i sjøen (<4 m) for avtale om prøveinnsendelse. Tlf: 40 00 53 50 Vaktlf: 90 60 43 55
- d) Gjennom SINTEF Fiskeri og havbruk utarbeides det miljøvarsel for hver enkelt uke gjennom året. Her overvåkes alge og manetsituasjonen langs hele norskekysten. Dette skal være med og danne grunnlag for følgende beredskap på alle lokaliteter til Flakstadvåg Laks inkludert slaktelokaliteten i Flakstadvåg havn:
- a. Normalsituasjon
 - b. Forberedende beredskap (Vurderingsfase)
 - i. Melding om trussel foreligger. Økt aktsomhet.
 - c. Enkel beredskap (Planleggingsfase)
 - i. Trussel foreligger, men er langt unna i tid, det er uklart om sonen blir berørt eller trussel er tilstede, men er ikke av alvorlig art. Føring, slakting og utsett av smolt vurderes spesielt.
 - ii. I planleggingsfasen skal det sendes inn vannprøve fra samtlige lokaliteter
 - d. Forsterket beredskap (Mobilisering)
 - i. Stor sannsynlighet for at noen blir berørt av trussel, eller trussel som er til stede er under utvikling. Ingen føring. Ikke utsett av settefisk. Ikke slakting. Aksjon forberedes.
 - e. Full beredskap (Aksjonsfase)
 - i. Skader er nært forestående eller skjer (f.eks. fisk dør i sonen). Aktuelle tiltak settes i verk. Ingen føring. Ikke utsett av settefisk. Ikke slakting.
 - f. Vannprøver sendes til SINTEF Fiskeri og havbruk, SeaLab 7465 Trondheim.
 - g. På lokaliteter der maneter er et problem, kan sperrenot brukes. Dette må vurderes fra gang til gang om nødvendigheten er tilstede.

Unormal høy sjøtemperatur:

- a) Normalt sjøtemperatur i vårt område ligger mellom 2,0°C – 17°C. Fiskens toleransegrense oppover vurderes i denne sammenheng til 20°C og nedre til 1,5°C
- b) Produksjonslokaliteter:
- a. Hvis normal sjøtemperatur overskrides skal føring stoppes og fiskens atferd observeres nøye.
 - b. Vurderes fiskens velferd og være ivaretatt kan føring opptas men situasjon må overvåkes fortløpende.
 - c. Hvis toleransegrensene overskrides skal daglig leder varsles.
- c) Slaktelokalitet:
- a. På grunn av risiko knyttet til lav oksygenmetning på slaktelokaliteten ved høye temperaturer settes en øvre grense på 18 grader for inntak av slaktefisk på slaktelokaliteten.

- d) Overvåking av temperatur utføres daglig på samtlige lokaliteter og registreres i dagjournal.

Dødelighet som skyldes kollisjon, havari og uvær.

- a) Ved havari på en eller flere merder, vil gjenfangst bli iverksatt etter fastsatte rutiner. Skulle det være fisk igjen i merd, skal disse overføres til annen merd, eventuelt slaktes.
- b) Ved stor dødelighet kan det være aktuelt å slakte resterende fisk. Ved massedød skal det tas kontakt med brønnbåt og Akvaren for oppmaling.
- c) Bedriften har muntlig avtaler med brønnbåter i nærområdet. Disse er Frøyfisk og Rohav

Hvis en situasjon oppstår, og det er fare for forhøyet dødelighet i sjøanlegget vil alternativene være enten å slakte fisken eller bruke nøter/garn.

Det kan også være aktuelt å flytte merdene bort fra utsatte områder. Dette må vurderes i samråd med Mattilsynet, Fiskeridirektoratet og Fylkesmann.